

PUT U ŠAMBALU

“Kada vam je Brahma naredio da stvarate potomstvo, prvo ste se podvrgli oštrim strogostima vladajući svojim čulima”. (Bhagavad Gita)

Smisao: “Prema vedskim principima, prije stvaranja potomstva osoba mora potpuno ovladati čulima vršenjem **Garbhadhana-samskare**. Prema vedskoj civilizaciji, stvaranje potomstva ne bi trebalo biti protivno religioznim principima i onda će stopa rađanja biti pod kontrolom. U Bhagavad Giti je rečeno: Seks koji nije protivan religioznim principima predstavlja Svevišnjeg Gospodina. Duhovno napredna osoba se ne upušta u nekontrolisani seks. Umjesto da se ljudi prisiljavaju da se uzdržavaju od seksa ili rađanja mnogo djece, treba ih duhovno obrazovati i kontrola rađanja će samim tim slijediti. Ako je neko odlučan u namjeri da duhovno napreduje, neće začeti dijete ukoliko nije sposoban da to dijete učini **Bhaktom**. U **Srimad-Bhagavatamu** je rečeno: Osoba ne bi trebala postati otac ukoliko nije sposobna da zaštiti dijete od puta rađanja i umiranja. Ali gdje postoji obrazovanje o tome? Odgovoran otac nikada ne začini djecu poput mačaka i pasa. Bez obzira da li začini djecu, stanovništvo koje živi poput mačaka i pasa nikada neće učiniti ljudsko društvo sretnim. Stoga je neophodno da se ljudi duhovno obrazuju i podvrgnu strogostima da bi radali **Bhakte**, umjesto da začini djecu poput mačaka i pasa. Tako će njihovi životi postati uspješni”. (A.C. BHAKTIVEDANTA SWAMI PRABHUPADA)

Komentarišući stih 33, swami Prabhupada kao cilj ljudskog rađanja postavlja ulazak u postojanje Svetog čovjeka, tačnije, izgradnju novorođenčeta do nivoa Svetosti (koja se u tekstu spominje kao Bhakta), a što i mogu postići samo duhovno obrazovani ljudi. Ovo **duhovno obrazovanje** kao svoj temelj ima učenje u **smislu** života (a ne “načinu” života koji je uvijek i svugdje isti uprkos tehnološkom napretku) i kao takvo, to učenje nema ništa zajedničko sa “intelektualnim” promišljanjima o toj temi, koja se uglavnom zadržavaju na razini suhoparne “filozofije”, koja **odgoj** svodi u krajnjem na **praktičnu korist**. Uvijek su u pitanju zahtjevi usmjereni na racionalnu disciplinu uma koja pod znanjem motri “gomilu činjenica” o vlastitoj budućnosti koja se ne obestinja. Učenje pak o smi-

slu života, bez obzira o kojoj duhovnosti se radi, uzima u obzir cjelinu čovjeka i njegov viši cilj, jednom riječju, transcendentno, te tako i odgoj djeteta ima drugačije forme i sadržaje. Odsustvom “nebeskog čovjeka” ljudsko biće se svodi na “prilagođenu životinju” te onda, u skladu s tim i rađanje, te produženje vrste bivaju zadržani na razini animalnog. Ukoliko se djeca ne rađaju sa višim ciljem koji nadilazi puko fizičko postojanje, odgoj (na ovaj ili onaj način) biva nesuvisla mješavina patetične plačljivosti (koja bježi od tragedije života i hoće novorođeno čedo zaštititi od “svega” a što i biva nemoguće upravo zahvaljujući životinjskoj civilizaciji koja na zemlji hoće raj) sa jedne, te veoma okrutne tiranije sa druge strane (koja je opet neminovna druga strana iste medalje, jer odsustvo duhovnosti dovodi do toga da se dijete poima kao “napravljeno” i biva opredmećenje koje kao glavni zadatak života ima ostvarenje nerealiziranih ambicija roditelja). Zbog svega toga, nikakva “ljubav prema djeci” ne može učiniti roditelje srećnim (a još manje tu istu djecu) pošto većina njih u ovom, *tamnom dobu* uopšte nema znanje o svrhi i zadacima rađanja. Zato posvuda vidimo kako su djeca kad odrastu, često izvor nezamislive patnje roditeljima i obmuto. Drugačije je nemoguće ukoliko se smisao života traži isključivo u materijalnom svijetu, pošto bez upliva “višeg cilja” svaki životinjski oblik ljudskog života neminovno biva osuđen na propast uprkos raznolikosti i dubini “emocija” u tzv. modernim porodicama. Savjeti i “prilagodavanja” djeteta tu malo pomažu jer nedostaje *smisao života*. Plačljiva nježnost roditelja tu ne znači ništa jer emotivni odnos (bez ispravne duhovne naobrazbe) ne može nikada učiniti vanjski svijet manje okrutnim i ljepšim mjestom življenja. Ispravan duhovni odgoj mora djetetu dati znanje o prolaznosti svijeta, o njegovoj nestalnosti i nevoljama, o tome kako nijedan čovjek nikada nije siguran. I da je ovaj svijet uvod u svijet višeg nivoa svjesnosti, te da se efekti učinjenih dijela neminovno vraćaju počiniocu. Čitava lepeza “pravila” proste naklonosti prema djeci (ma koliko bila osjećajno prožeta) udružena sa “nagonom za produženjem vrste”, (ne smijemo zaboraviti da ga imaju i životinje) nikada ne može zbiljski razriješiti dramu života koja očekuje dijete u vanjskom svijetu. Ovo zato, jer zatvaranje očiju pred tragedijom svijeta tu tragediju ne čini ništa manjom i beznačajnijom. Na ovaj način odgoj djeteta biva “raspeće” između patetike i tiranije, “srednjeg puta” nema jer nema duhovne usredištenosti. Zbog toga u svim “razvijenim” društvima današnjice naprosto

cvjeta nasilje svih vrsta, (uz narkomaniju, prostituciju i sl.) ljudi su duboko nesrećeni vlastitim životima i nikakav tehnološki “napredak” ne može te živote učiniti srećnijim. Jer bez vjere potreba samozaborava je dominantni obzirčnosti. Iako današnji čovjek nije odavno sposoban za ikakvu zbiljsku inicijaciju (rjetki pojedinci su izuzetak i oni nisu “javne ličnosti” niti “propovjednici” a ne mogu ni biti po samoj prirodi stvari u tamnom dobu) duhovna pouka je moguća i u ovom vremenu; za uzorite pojedince ona može čak biti dublja i značajnija kao logična suprotnost općeg stanja pomračenosti, jer u potpunoj tami svaka, pa i najmanja svjetlost se vidi, osjeća. Zrači. Na jednom mjestu, gdje se govori o molitvi pobožnih ljudi Kur'an kaže da govore: “Gospodaru naš, podari nam u ženama našim i djeci našoj **radost...**”

“Traženje radosti” (kao poklona od Boga) nas upućuje na to kako najbliži često **nisu** radost jer kada se nema nikakva svjesnost o višem smislu života (te cilju radanja u kontekstu takvog višeg života), preostaje puka **sebičnost** kao motiv koja se zakonitošću same ljudske prirode vraća njenom posjedniku kroz patnju, koja je i najveća kada je vezana za ono najdraže, žene i djecu. Kada patnja ne bi bila moguća posljedica, (u odnosima sa ženom i djecom) ili kao danas, čak preovladavajuća, Kur'an nam ne bi sugerirao da tražimo od Boga radost u najbližim srođnicima. Zbog toga se ljudi danas na svakom koraku pitaju zašto su im djeca tako “nezahvalna” i “neposlušna?” “Nezahvalnost” je potpuno logična posljedica idolopokloničkog odnosa prema djeci, jer ako roditelj nije zahvalan Bogu na djetetu, kako će dijete biti zahvalno njemu? Ako čovjek nije poslušan Bogu, kako može očekivati poslušnost drugih stvorenja u odnosu na sebe? I kako bezuspješan čovjek može od djeteta tražiti da bude uspješno? Poslanik Islama je rekao: “Prvih 7 godina sin ti je mirisni cvijet. Narednih 7 godina ti je sluga a zatim je tvoj neprijatelj ili prijatelj”. U ovoj predaji vidimo obrazac **čjelovite pedagogije** u kojoj se prepliću prirodnost i spontanost ljudskog te snaga duhovnog rodoslova koja ih uobličava i usmjerava. U procesu odrastanja kao krajnji cilj ili svrha odgoja je nešto što se iskazuje kroz neprijateljstvo ili prijateljstvo. Sin kao neprijatelj je spomenuto kao **prva**, dakle vjerojatnija mogućnost, što opet ovisi o već pomenute dvije prve stepenice, dvije faze odgoja (“mirisni cvijet” i “sluga”); “otac” i “sin” jesu prije svega **spiritualne kategorije**, no valja ih motriti i izvanjski. Fizički. Govoreći o Sudnjem Danu, Sveta Knjiga kaže

kako će tog Dana “oni koji su jedni drugima bili prijatelji postati neprijatelji, osim onih koji su se Boga bojali i grijeha klonili”. Ovo je eshatološki prikaz, no, on je moguć i na ovom svijetu jer svako prijateljstvo bez duhovnosti (u ajetu je naveden “strah od Boga” te “klonjenje od grijeha”) se na kraju neminovno pokazuje kao neprijateljstvo. Ovo zato jer je istinsko prijateljstvo nemoguće bez “jednakosti duša” a ta jednakost može postojati samo ukoliko postoji vjera u Boga, odnosno neki oblik duhovnosti. Jer, “logika prirode” ljude u svemu čini nejednakima. Sposobnosti, pamet, izgled itd., a što opet rezultira statusom, bogatstvom, ugledom, dakle nečim izvanjskim što ne nudi nikakve argumente za bilo kakvu ravnopravnost. Naprotiv, čovjek će kao “inteligentna životinja”, sve ono što je zajedničko ljudima gledati isključivo kroz prizmu vlastite koristi. Zbog toga, u slučaju “pune budnosti” (Sudnji dan) svako prijateljstvo bez duhovnosti **postaje** neprijateljstvo. Da bi se to prevazišlo Muhammed u već spomenutom iskazu daje važne upute stupnjevitog odgoja djeteta kako bi se izbjegle opasnosti zastranjenja (kćeri nisu spomenute, već jedino “sin”, ne zbog “neravnopravnosti polova” već zbog aktivnog muškog principa koji je u spoznajnom procesu dominantan). **Neprijateljstvo** djeteta je logična i neminovna posljedica **pogrešnog odgoja**. Uspoređujući 5 stubova Islama sa 5 ljudskih čula, Ibn Arebi je napravio sljedeća poređenja:

1. Svjedočanstvo vjere - čulo mirisa
2. Post - čulo okusa
3. Namaz - čulo vida
4. Hadž - čulo sluha
5. Zekjat - čulo dodira

Osim svog fizičkog aspekta svako od čula se može promatrati kao jedno od **terfanijskih čula “svjetlosnog čovjeka”**. Vezano za “mirisni cvijet” (sina u prvih 7 godina života) vidimo da su aspektirana dva čula, čulo mirisa jer se cvijet miriše i čulo vida jer se cvijet, također može vidjeti okom. Poslanik je također, rekao kako je “radost njegova oka u namazu”. Pošto se svjedočanstvo vjere vezuje za čulo mirisa, iznutarnje gledano, ono je **prvi miris** kojemu treba podučiti dijete. Iza toga slijedi namaz kojemu sukladira čulo (unutarnjeg, srčanog) vida i on je **prva slika** koju dijete treba vidjeti. Pošto je namaz “nebesko uspe-nje vjernika” a pošto stavak Kur’ana nalaže da od Boga u vlastitoj djeci tražimo

radost, onda je jasno da je ta “radost” duhovni uspon vlastitog djeteta jer je Poslanik za namaz rekao da je radost njegova oka. Dakle, rađanje **Bhakte**, rečeno jezikom **Bhagavad Gite**. Na taj način, prvih 7 godina duhovne pedagogije djeteta obuhvata svjedočanstvo vjere i molitvu, te otvaranje njima sukladnih čula svjetlosnog čovjeka. Njihovo ozbiljenje u mirisnom pupoljku duha jeste rast i preobrazba “probudene duše” u služeći oblik napredovanja, oblik gdje Duhovni uticaj **Oca** (Učitelja) biva presudan. Ovo je analogno već citiranom komentaru **Swami Prabhupade** kako duhovno uznapredovao čovjek neće začeti dijete ukoliko nije sposoban da to dijete učini **Bhaktom**, dakle pobožnom ličnošću koja će (vlastitim znanjem) biti **zaštićena** od nestalnosti svijeta i njegove okrutne promjenjivosti. U hindu tradiciji to je “put rađanja i umiranja” lutanje samsarom, u Islamu je to varka ovog svijeta koji je poput “dodira zmije, izvana nježan ali je unutra otrov poguban”⁴. Kršćanstvo je motri kao “dolinu suza” naglašavajući Kristovu iskusiteljsku moć. Zbog toga dijete treba voditi stazom savršenog ozbiljenja u okviru neke od autentičnih tradicija. To zbiljsko savršenstvo je u pomenutoj Muhammedovoj predaji i brojčano naznačeno. Naime, zbir godina prije postajanja sina prijateljem ili neprijateljem je broj 14, (7 godina kao mirisna biljka a zatim 7 godina kao sluga) a što ukazuje na 14 **prečistih osoba** (Muhammed, Fatima i 12 Svetih Imama) čiju svjetlost dijete etapno ozbiljuje u sebi na način stvarne duhovne pedagogije. **Sedmica je savršen broj**, te svaka od dvije etape doseže svoj zenit. Nakon prvih 7 godina odgoja sina kao “mirisne biljke” u kojima je ovaj usvojio izvorne “slike i mirise” dolazi sljedećih 7 godina gdje je dijete već uznapredovalo da realizira unutarnje aspekte pokornosti na izvanjski način. Zato sulije često kažu kako “nema himeta bez hizmeta”, nema duhovnog blagoslova i uticaja tog blagoslova bez služenja. Dakako, odnos “otac i sin” treba gledati integrativno, na način da je u jednoj osobi prisutan i fizički i duhovni srodnik, i otac i učitelj, što je u ovom vremenu izuzetno teško jer je spiritualna virilnost posve izgubljena. Služenje duhovnom učitelju koji je “Otac duše” prisutno je u svim velikim tradicijama. Mnogi koji pravilno ne razumijevaju tu stvar često se pitaju zašto duhovno izgrađenom čovjeku “treba da ga neko služi”? No, to služenje uopšte i nije potrebno učitelju već učeniku, jer čovjek može usvojiti mnogo teoretskog znanja a da se njegov **ego** uopšte ne mijenja u pozitivnom pravcu, čak često dolazi i do **negativnog**

jačanja sujete jer učenik počinje uobražavati da je superioran u odnosu na druge, da zna i može što “zabludjeli” ne mogu. Prezir prema ljudima raste. Dakle, da bi usvojio stvarno znanje iz “žive duše”, iskušenik se nužno mora potčiniti učitelju jer je podčinjavanje drugoj osobi jedna od najtežih stvari za ljudski **ego** koji po prirodi uvijek hoće da je **iznad**. Pošto služenje uključuje svih 5 čula iskušenik time usvaja sve (u ovom slučaju) Islamske stubove. Riječ “sluga” dakle, nikako ne znači (samo) vanjski aspekt “pomaganja u kući” već unutarnju pokornost ocu koji je (i) duhovni učitelj. Služenje je rast **svjetlosnog čovjeka** i pripada svijetu suptilne fiziologije. Pošto je 7 savršen broj, obje etape (sin kao “mirisni cvijet” i kao “sluga”) moraju biti ozbiljene do svojih krajnjih granica, tačnije onoliko koliko su spoznajni kapaciteti djeteta. Maksimalan je logičan zahtjev svake duhovnosti.

“Nakon toga”, završava Muhammedova predaja “sin ti biva neprijatelj ili prijatelj”. Oboje treba shvatiti **spiritualno**, mada danas posvuda vidimo **bukvalno neprijateljstvo**. Vidjeli smo kako jedan stavak Knjige kaže kako će “na Sudnjem Danu, oni koji su jedni drugima bili prijatelji postati neprijatelji. Izuzev onih koji su se Boga bojali i grijeha klonili”.

Dvije su, dakle temeljne odrednice da bi prijateljstvo trajalo čak i kada se presegne granica smrti: strah od Boga i klonjenje od grijeha. Ova dva određenja temeljno su vezana za **obitelj Kuće** i preneseno na predaju o odgoju djeteta “strah od Boga” je sukladan sa “djetetom kao mirisnom biljkom”, (prvih 7 godina), a “klonjenje od grijeha” sa “sinom kao slugom” (narednih 7 godina). Oboje istječe iz **prava Kuće** i “naslanja” se na sve sljedbenike u smislu duhovnog srodstva, u smislu njihova roditeljstva. Fizički roditelji ovog **tamnog doba** uglavnom govore o svom pravu ali ne i **obavezama**. Jedan od Svetih Imama je za Kur’anski stavak o učenosti (“Boga boje učeni”) rekao da su to oni, da se ajet odnosi na Imame, što znači da **jedino** oni neće “jedni drugima postati neprijatelji” a to se onda snagom duhovnog srodstva prenosi i na njihove sljedbenike. Drugo određenje, a to su oni “koji su se grijeha klonili”, također se odnosi na njih, pošto su oni rođeni bezgriješni (Masum) i kao takvi jedini koji se izvorno, tj. samom prirodom vlastite bezgriješnosti “grijeha klone”. Pošto obje odrednice obuhvataju **čeljad Kuće** jasno je da je svaki “sin” neprijatelj svom ocu ukoliko ga motri izvan kuće, ukoliko nije zajedno s njim u spiritualnom prostoru jer je

duhovnost preduslov prijateljstva. Ono ne može imati drugu osnovu i vidjeli smo da se (na Sudnjem Danu) materijalističko (i svako "idolopokloničko") prijateljstvo pretvara u neprijateljstvo. Dvije sedmice, dva savršena broja (7+7) jasno govore da se to odnosi na njih. Pošto se **učeni** vezuju za sina kao "mirisni cvijet", dimenzija njihove učenosti koja se za sljedbenika ozbiljuje na ovom nivou vezana je za svjedočanstvo vjere i salat ("nos" i "oči" kojima sukladiraju svjedočanstvo vjere i salat) dakle duhovne mirise i duhovne oči. Pošto je Poslanik rekao kako se "duše prepoznaju po mirisu" ovo prepoznavanje "sebi sličnih", tj. svoje duhovne rodbine te otvaranje duhovnih očiju je ono što sljedbenici primaju od Imama na ovom stupnju. Nije slučajno da se "treće oko", tj. žlijezda **epifiza** nalazi tačno između očiju a iznad nosa, dakle u raskrižju jedinstvene svjetlosti poslanika Muhammeda i imama Alija. Otvara se kapija "primordijalnog čovjeka". Nakon prvog stadija od 7 godina, Bezgriješni se vezuju za sina kao "slugu" i dimenzija njihove bezgriješnosti koja se za sljedbenika ozbiljuje na ovom nivou vezana je za sva "čula", (oko kao čulo vida - salat, uho kao čulo sluha - hadž, čulo dodira - zekjat, čulo okusa - post i čulo mirisa - svjedočanstvo vjere) i baš kao što "sluga" uključuje sva čula u služenju drugoj osobi tako je i svih 5 stubova Islama u smislu njihove izgradnje, uključeno u drugu etapu odgoja sina. Naravno "sin" ne mora značiti isključivo fizički obzir djetinjstva već prije svega spiritualni, ljudi su danas više no ikad spiritualna djeca. **Učenost** na nivou "mirisnog cvijeta" uključuje, vidjeli smo, dva stuba Islama (Svjedočanstvo vjere i namaz) da bi **bezgriješnost** na nivou (već) služećeg odnosa preuzela svih 5 stubova Islama. Postupnost usvajanja znanja je jako važna, posebno danas kada je većina ljudi u stanju **spiritualnog djetinjstva**. Muhammed a.s. je jednom prilikom rekao: "Od vašeg svijeta učinjeno je da zavolim mirise i žene, a radost moga oka je u namazu". Obje "čulne" spoznaje u navedenoj predaji (miris i vid) uključene su kao dva stuba Islama u obje etape odgoja (sin kao "mirisni cvijet" i kao "sluga"). Pošto se oboje vezuje za Poslanika Muhammeda a.s., riječ je o dvije dimenzije spuštanja Muhammedanske svjetlosti u stvoreni svijet, zakonodavnog Poslanika čiji je zadatak primanje spuštene Objave i Savršenog Imama (kao druge polovine Muhammedanske svjetlosti) čiji je zadatak duhovna hermeneutika Objavljenog. **Učenost i bezgriješnost** zajedno jesu Prvi Um ili **Pero**. Vid se, vidjeli smo vezuje za salat. "Duše se prepoznaju po mirisu", a pošto je

Imam Ali Muhammedova **duša** jasno je da se miris kao **svjedočanstvo vjere** odnosi na njega. I na izvanjskoj, povjesnoj razini, Imam Ali je prvi posvjedočio Božje Jedinstvo i Muhammedovo Poslanstvo. Vraćajući se iz pećine na brdu Hira nakon što je dobio prvu Objavu Kur'ansku, Muhammed je susreo Alija (koji je tada bio dječak) i priopćio mu svoj doživljaj pozvavši ga u Islam što je on odmah prihvatio. Iznutarnje, "pećina" se nadaje kao "treće oko", susret dvije svjetlosti, gdje jedna silazi a druga se uspinje. U drugoj etapi odgoja pored dva čula stalno prisutna u obje etape (vid i miris) uključena su i druga jer služenje nužno obuhvata sva čula pošto onaj koji služi mora vidjeti, čuti, imati čulo opipa, okusa i td, te analogno tome, te osobine mora imati **Svjetlosni čovjek**. Kako se čulo vida odnosi na Poslanika Muhammeda a čulo mirisa na Imama Alija preostala 3 čula su sukladna sa 3 preostale Svete Osobe radi kojih je Sve Stvoreno, čime se dobija cjelina **Svjetlosnog čovjeka**. Svako od duhovnih čula ponaosob je "Božanska energija" Imama, koju iskušeni "osvaja", čini je svojom jer je spoznaja **Pola** spoznaja Boga. Na taj način sluh sukladira Imamu Husejnu, dodir Fatimi a okus Imamu Hasanu.

Riječ je dakako o "čulima" suptilnog svjetlosnog tijela (a ne fizičkog) i razvoj svakog od tih čula ovisi o duhovnoj snazi iskušnika i prije svega, njegovoj bliskosti Svetoj Obitelji. Na taj način svaki od 5 stubova Islama "izrasta" unutar suptilnog tijela na način vlastite iznutarnje obznane (poznato je da je Poslanik rekao: "Svaki Kur'anski stavak ima svoje **vanjsko i unutarnje značenje**, a svako iznutarnje tumačenje ima do 70 drugih dubina"). Bez otvaranja duhovnih čula unutar suptilne fiziologije svjetlosnog tijela osoba ostaje isključivo na razini vanjskog shvaćanja i prihvatanja (šerijat). A, bez poznavanja fiziologije prefinjenog svjetlosnog tijela čuvena predaja o tome kako Bog nakon što zavoli svog slugu "biva njegov vid, sluh, ruka, noga...", ta predaja biva posve nerazumljivom, i čak sa opasnošću **antropomorfističkog** motrenja. U slučajevima tzv. "čuda" to djelovanje se obavezno motri kao Tajna Božanskog. Vidjeli smo da se dvostruka dimenzija Muhammedanske svjetlosti spušta na "obje faze" odgoja, no za razliku od prve faze koja još vidi tu svjetlost nerazdvojenu ("mirisni cvijet") druga faza odgoja, služenje, uključivanjem svih 5 čula "razdvaja" zakonodavnog Poslanika i Savršenog Imama. Svjedočanstvo vjere (Ali) i namaz (Muhammed) sada preuzimaju svjetlo još 3 Svete Osobe i time se u rast svjetlosnog čovjeka uključuju;

post (sukladira Imamu Hasanu), hadž (Imamu Husejnu) i zekat (h. Fatimi). Na ovaj način dijete - sluga (starosti od 14 godina) postaje stanovnik **Čiste kuće**, odnosno njihov prijatelj. Zato Poslanik kaže kako nakon te dvije etape ("mirisni cvijet" i "sluga") dječak svome **ocu postaje neprijatelj ili prijatelj**. Ukoliko nije izgradio vlastito svjetlosno tijelo on biva njima neprijatelj preko neprijateljstva prema ocu koji je njihov prijatelj (pod pretpostavkom da je fizički otac **ujedno** i duhovni, tj. svjestan svog duhovnog rodoslova). Iz svega proizilazi da samo **Svjetlosni čovjek** može biti prijatelj svom (duhovnom) ocu i **članovima Kuće** i biva jasno kako bez duhovnog odgoja, (samo) fizički sin postaje (samo) biološkom ocu neprijatelj. Upravo zato je u Muhammedovom predanju riječ "neprijatelj" stavljena prije riječi "prijatelj", jer bez duhovnog odgoja neprijateljstvo biva većom mogućnošću uprkos fizičkom rodoslovu i svime što on sa sobom nosi. U ovom **željeznom dobu** to vidimo na svakom koraku i roditelji često proklinju dan kada su rodili vlastitu djecu. Ovo strašno, međusobno neprijateljstvo je posljedica potpunog odsustva duhovnosti koje ne može biti kompenzirano nikakvom "pažnjom i ljubavlju" jer primarni instikti, ma koliko bili nježni i iskreni ne mogu obezbjediti potpun razvoj djeteta niti mu omogućiti put samorealizacije. Spiritualna averzija neminovno rada i fizičku. Radost biva bol. Bez spoznaje, svaka međuljudska relacija se obistinjuje na kraju kao neprijateljstvo i ta istina na sadašnjem stupnju razvoja čovječanstva neminovno izgleda **gorkom** baš onoliko koliko su gorki i odnosi unutar (današnjih) porodica. Samo **svjetlosni čovjek**, onaj koji je poništio svoju **sjenu**, može biti zaštićen od vlastitog neprijateljstva prema drugima. Kada spiritualno neprijateljstvo i duhovna mržnja ne bi poradali i fizičku, Kur'an ne bi naredio da u djeci **tražimo radost**. Čovjek bi, dakle trebao najprije biti svjestan svog duhovnog rodoslova, primarne genealogije a što kao pretpostavku ima "ovlađanje čulima" (**Bhagavad Gita**) odnosno seks, koji predstavlja Svevišnjeg Gospodina (Poslanik Islama je rekao kako je seks u granicama dozvoljenog dobro djelo). Primjeri takvog pronalaženja duhovnog rodoslova jesu "historija čovječanstva" zapisana na listovima papirusa (Šuka - nadi) gdje se može pronaći sudbina svake osobe, njene prošle i buduće inkarnacije, zatim savršeni oblici astrologije (primjer je traženje novog Dalaj-Lame kod Tibetanaca gdje se putem preciznih proračuna dijete - voda jednostavno "pronade") te lanac duhovnog rodoslova u islamskom sufizmu a

što uključuje istinita snoviđenja itd. Tu spada i poznati fenomen “prepoznavanja osobe” čim se ugleda čovjeka. U takvim i sličnim slučajevima, gdje postoji jasan znak duhovnog srodstva moguće je da se fizičko i duhovno srodstvo “preklope”, nadu u jednoj osobi, što je u ovom vremenu vrlo rijetka dragocijenost, i takvi slučajevi su iznimno značajni. No, oni koji to jesu, oni šute. U **zlatnom dobu** čovječanstva svaki čovjek će znati svoje duhovne pretke i potomke baš kao što mi danas poznajemo svoje fizičke srodnike. I upravo zato, u ovom tamnom vremenu ljudi rađaju potomstvo “poput mačaka i pasa” kako kaže Swami Praphubhada. **Zlatno doba** koje je pred nama (proći će još izvjesno vrijeme) omogućit će svakoj osobi upoznavanje vlastite duhovne rodbine i to **snagom realizirane ljubavi**, jer će u zlatnom dobu **religija ljubavi** obuhvatiti cijelo čovječanstvo. Jedan stavak u Kur'anu kaže: “Reci: ‘Za ovo ne tražim od vas nikakvu nagradu osim ljubavi prema rodbini’”. Pošto Poslaniku ne treba nikakva naknada od ljudi, za njegovu misiju, ljubav prema Ehl-i-Bejtu, njegovoj rodbini jeste ustvari “nagrada” samom posjedniku iste. Kada svoju duhovnu rodbinu svako biće upozna na način **sveopšte ljubavi**, (“tigar će drugovati sa devom, lav sa govečetom a djeca će se igrati sa zmijama” – kaže nam predaja, za zlatno doba) snaga same te ljubavi će isključivati svako neprijateljstvo između ljudi, i stvorenja uošte, no, upravo kosmički karakter te ljubavi zahtjeva napredak i “duhovnu evoluciju” kakvu mi danas ne možemo ni zamisliti. Kosmičkom ljubavlju **vanjsko i unutarnje** će postati **jedno**.

Neki čovjek je Imamu Sadiku a.s. govorio o ljubavi prema Poslanikovoj Porodici i pitao ga da li mu to koristi? Imam je potvrdio korisnost njegovih osjećanja i dodao: “Zar je vjera išta drugo do ljubav?” Analogno tome, Krist je otkupitelj grijehova svijeta, uloga koja navješćuje Kraljevstvo Nebesko. Mira na Zemlji neće biti sve dok ne zavlada mir unutar čovjeka, nesredena i opustošena unutarnost ljudi ne može urediti vanjski svijet. A istinska ljubav neće zavladatai sve dok svako biće ne pronade svoj duhovni rodoslov, **okomicu** svog **postojanja** koja je razrješenje njegove sudbine te tako i svake druge jer je svaki čovjek povezan sa cijelim čovječanstvom. Znanje koje svaka osoba ima o svim drugim ljudima (što znači i **odgovornost** prema svima) bit će **vidljiva** tek u **zlatnom dobu**. I opšte poznata.

Nema razrješenja ničije sudbine bez razrješenosti Velike sudbine čovječanstva,

“nijedan list ne opadne bez tihoga znanja cijelog drveta” - kaže pjesnik Halil Džubran, istrajavanje na “zasebnom” životu je **tragedija ovog vremena**. Biti “samo svoj”, vrhunac zablude. Motreno kroz odnose između polova, ostatak tog “nebeskog jedinstva” danas možemo vidjeti kroz osakaćene ostatke obreda **Sati**, obreda spaljivanja na lomači žive udovice zajedno sa tijelom umrlog muža. U pojedinim zajednicama “ortodoksnog” hinduizma obred se primjenjuje i u ovom vremenu iako je zakonski zabranjen u cijeloj Indiji. Onako kako ga nam se danas predočava, obred je nezamislivo okrutan i mučan, gotovo neshvatljiv, no u pitanju je nešto daleko dublje ukoliko se promatra u iznutarnjoj dimenziji. Riječ je o “nedjeljivosti Nebeskog jedinstva”, nemogućnosti cijepanja jedinstva koje je već uspostavljeno prije rođenja te prema tome ne može ni biti razrušeno poslije fizičke smrti. Čak je i pjesnički vijekovima obrađivana tema o “jednoj duši u dva tijela”, gdje jedna polovina naprosto **izgara** (vatra u obredu Sati - ja je jasan simbol plamteće, neugasle strasti) u čežnji da se spoji sa drugom. Pošto je muškarac “aktivni” a žena “pasivni” princip života, onaj pasivni se u nerazrušivosti prisajedinjuje aktivnom, stvarna “lomača” nema nikakav (izvanjski) osnov u drevnoj hindu tradiciji. Okrutna slika **stvarne vjernosti** iz prapostojanja, okrutna upravo onoliko koliko je danas ta vjernost **profanizirana**. Na tom principu **nerazrušivosti jedinstva** (duša) je zasnovana i Isusova Zapovijed o nerazriješivosti ženidbe. Pogledajmo šta Isus kaže: “Mojsije je dopustio napisati joj otpusni list i otpustiti je”, rekoše farizeji na šta Isus odgovara: “Zbog otvrdjelosti vašega srca napisao vam je tu zapovijed. Ali od početka stvorenja muško i žensko stvori ih. Zbog toga će čovjek ostaviti svojega oca i majku te će prionuti uza ženu svoju i njih će dvoje biti jedno tijelo. Tako da više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Što dakle Bog sjedini, čovjek neka ne rastavlja”. (Marko, 10)

Isus jasno govori o **duhovnom braku**, o svjetlosnom jedinstvu duša. Upravo to je “početak (svakog) stvorenja” gdje ptica duše u stanju izričaja potvrde preegzistentnog ugovora između Boga i Stvorenja (“Jesi, mi svjedočimo”, odgovaraju sve duše na upit o Božjoj Jednosti) ide svome jatu kada svaki “izvorno stvoreni duh” pronalazi sebe u spajanju sa sebi sličnima. Odjek te sličnosti se dobro uočava i kada se nije svjesno suštine i zato pučka izreka i kaže kako “svaka ptica svome jatu leti”. Dakako, na toj razini motrenja obično se uočavaju slične

“sklonosti i težnje”, jer se u ovom dobu nema snage za prosezanje u posvetno tajanstvo duhovnog rodoslova. Za takvu “operaciju duha”, “moderni” čovjek nije sposoban jer je u potpunosti izgubio teofanijska čula, ona su u ovom tamnom vremenu posve zakržljala (pored 5 tjelesnih ljudsko biće ima i 9 duhovnih čula). “Operacija duha”, koja znači otvaranje “duhovne lobanje” je danas nezamisliva kao praksa. Kada Isus kaže da muškarac i žena “bivaju jedno tijelo”, on motri upravo svjetlosno jedinstvo preegzistentnog, jer fizička tijela u seksualnom spajanju mogu biti jedno tijelo samo figurativno i u relativnom smislu pošto je identitet svakog od spojenih tijela u potpunosti zadržan. Obzir fizičkog tijela također ostaje cjelovit i netaknut, te se Isusove riječi odnose ponajprije na Nebesko Jedinstvo, oni su već bili jedna svjetlost, “ista glina”, istovjetni. Duhovi. Ovdje je “tek prepoznavanje”. Zato je Isus izričit u naredbi koja slijedi: “što dakle Bog sjedini, neka čovjek ne rastavlja”. Ovo Božansko Jedinstvo nema ništa sa uspostavljenim vezama (samo) fizičkog braka. Jasno je da se radi o snazi duhovnog rodoslova, dušama koje je “Bog sjedionio” (dok spajanje u fizičkom smislu podrazumijeva i ljudsku slobodnu volju koja svakako “učestvuje” u svakoj fizičkoj akciji čovjekovoj ma koliko to djelovanje bilo nepostojeće u svom Bitku. U bivajuju je ono “realno”). Muž treba da bude (i) učitelj, “otac duše” koji je odgovaj. Crkva kao institucija je kasnije ovaj Isusov iskaz uzela kao povod za odluku o nemogućnosti razvoda braka, no jasno je da fizički brak može biti razvrgnut a da istovremeno duhovni ostane netaknut kao što sami duhovni brak može postojati a da se dvoje ljudi nikada nisu ni vidjeli u materijalnom svijetu. Svijet je i postao “ludnica” upravo zbog suludog istraživanja na “internim” vezama i obrascima. Kada Isus zabranjuje da to jedinstvo čovjek rastavlja, to je zabrana **uplitanja** sa pozicije neznanja, jer čovjek u pronalaženju “svoje polovine” ne smije djelovati samostalno, već vođeno (od strane autoriteta) i spiritualno. A to je zapravo, **moć prisjećanja**. Kada čovjek vjenča drugu ženu (ne dakle, onu sa kojom je već duhovno vjenčan) on već **time** rastavlja ono što je Bog (još prije) sastavio. Nema ni govora o tome da je Isus zabranio rastavu fizičkog braka jer bi to bilo protivno logici samog života pošto nepobitno postoje situacije kada je razvod braka neminovnost ali i obaveza. U fizičkom svijetu na kraju smrt sve ljude rastavlja, ali “jedinstvo u duhu” ostaje. Kada Isus kaže kako će “čovjek ostaviti svojega oca i majku, te će prionuti uz ženu”, on time ukazuje upravo na

snagu *svjetlosnog rodbinstva* koje prkosi i suprotavlja se svim (samo) fizičkim vezama. Riječ “prionuti” tako jasno asocira na “djetinju”, tj. prvobitnu težnju duha. Duhovno rodbinstvo je važnije od fizičkog a posebna blagodat je kada je oboje sjedinjeno u jednoj osobi i velika patnja žena danas i jeste u tome što muž nije i učitelj. Što ljubavnik nije i “otac”.

Šambala. Svijet paralelan našem. Svijet ozbiljenih duhova, onih koji pomažu nama koji smo još uvijek u svijetu materije. Jedna Predaja kaže kako će i nakon Smaka svijeta, te odlaska dobrih u raj a grijешnih u pakao postojati ljudska bića, iznova stvorena, koja će Boga obožavati bez braka! Zašto?

